

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana
T 01 30 05 100
F 01 30 05 199
www.zrss.si

Povzetki vsebin strokovnega posveta ANIMIRAJMO!

Predstavitve priročnika *Animirajmo!* in filmska pismenost, predavanje *Maja Krajnc* (Društvo za širjenje filmske kulture KINO! in Slovenska Kinoteka)

Priročnik *Animirajmo! Animirani film v vrtcu in šoli* je pripravila skupina domačih strokovnjakov in ustvarjalcev animiranega filma. V teoretsko-praktično zasnovanem priročniku se sprehodimo skozi zgodovino animiranega filma, spoznamo pomen animiranega filma za otroke in mladostnike, skozi svet optičnih igrač in s pomočjo nazornih ilustracij spoznamo osnove filmske govornice, njene zakonitosti in specifične animiranega filma ter različne tehnike animacije, pri čemer so si snovalci priročnika prizadevali nadgraditi in poenotiti strokovno terminologijo. Praktični del prinaša predstavitve nekaterih domačih avtorjev in njihovih del s smernicami in napotki za izvedbo filmske vzgoje, številne primere dobrih praks (po merilih kakovosti in dostopnosti) in delavnic animiranega filma pri pouku z natančnimi napotki ter vrsto možnosti umestitve animiranega filma v vzgojno-izobraževalni proces.

Vloga animiranega filma pri razvoju otroka in mladostnika, predavanje *Martina Peštaj* (RTV; otroški in mladinski program)

Animirani film ima visoko estetsko vrednost, v otrocih zbuja občutek za lepo in pogosto odpira vrata v svet umetnosti. Močna socialna vrednost je povezana predvsem z vsebino, ki otroka postavlja pred nenehne izzive prilagajanja lastnega doživetja sveta tistemu, ki je prikazan v filmu. Za otroke je še posebno pomembna doživljajska vrednost, zmožnost otrokovega uživanja v zgodbo. Filmska doživetja, hrepenenja, želje in strahovi junakov vodijo do samospoznavanja in oblikovanja občutka lastne identitete mladih gledalcev.

Razvoj (domačega) animiranega filma in predstavitve Mednarodnega filmskega festivala animiranega filma *Animateka*, predavanje s filmskimi izseki *Igor Prassel* (programski vodja festivala *Animateka*)

Animirani film je filmska zvrst oživljanja/animiranja risb, lutk, kolažev, predmetov in drugih živih ali neživih stvari, posnetih v tehniki slička za sličico s filmsko ali video kamero, (digitalnim) fotoaparatom ali ustvarjenih s pomočjo računalnika ter z minimalno frekvenco sosledja gibanja petindvajsetih sličic na sekundo. Razvoj domačega animiranega filma in Mednarodni festival animiranega filma *Animateka*, katerega 13. edicija poteka med 5. in 11. decembrom, bosta predstavljena s pomočjo izsekov izbranih animiranih filmov.

Predstavitve primerov dobre prakse: kulturne ustanove, strokovno omizje Moderator: *Maja Krajnc* (Društvo za širjenje filmske kulture KINO! in Slovenska Kinoteka)

Sodelujejo: *Petra Slatinšek* (Kinodvor), *Kolja Saksida* (ZVVIKS), zavod za film in avdiovizualno produkcijo, *Igor Prassel* (Društvo za oživljanje zgodbe 2 koluta), *Andreja Goetz* (Društvo za izvajanje filmske vzgoje Slon), *Hana Repše* (Društvo za razvoj filmske kulture), *Rok Govednik* (Zavod za uveljavljanje vizualne kulture Vizo), *Andrej Šprah* (Slovenska kinoteka), *Anja Banko*

(Društvo za širjenje filmske kulture KINO!), **Matija Šturm** (Društvo slovenskega animiranega filma) in **Nina Ukmar** (Art Kino Mreža Slovenije)

Na strokovnem omizju bodo nastopili predstavniki tistih kulturnih ustanov, ki jih strokovna javnost prepoznava kot kakovostne na področju animiranega filma. Predstavili bodo svoje delovanje in razpravljali o sodelovanju z vzgojno-izobraževalnimi zavodi (VIZ) in drugimi kulturnimi ustanovami ter o možnostih izboljšave približevanja animiranega filma otrokom v šoli in vrtcu.

Predstavitev primerov dobre prakse: VIZ predavanja
Darja Štirn (pedagoginja v Vrtcu Vodmat)

Vrtec Vodmat že več let uvaja različne umetniške prakse v izvedbeni kurikulum, pri čemer sodeluje z umetniki in kulturnimi ustanovami ter tako omogoča otrokom, da preko različnih medijev umetnosti spoznavajo sebe in svet ter sporočajo o doživetem in videnem, o na novo pridobljenih spoznanjih. Tudi pri projektu Ustvarjanje zgodbe v animiranem filmu so sledili načelu sinhronizacijske didaktike, po katerem mora vzgojitelj najprej ponotranjiti vsebine in vrednote, za katere si bo prizadeval pri otrocih, in metodi petstopenjskega načrtovanja, ki je modificirana oblika izkustvenega učenja.

Samo Krušič (profesor slovenskega jezika na Gimnaziji Bežigrad)

Animirani film lahko v obravnavo vključujemo z doživljajskega vidika in z vidika ustvarjalnosti (izdelava optične igrače ali ustvarjanje filma). Izhajajoč iz doživljajskega vidika lahko animirani film 1) nastopi kot motivator ali »ilustrator« učne snovi, 2) zajema ogled in premislek o tematiki, ki jo obravnava, in 3) zajema ogled in pogovor s poudarkom na filmskih izraznih sredstvih oz. filmski govorici animacije. Nanizali bomo možnosti primerov vključevanja v pouk oz. medpredmetnih povezav.

Zavrtimo fenakistoskop, delavnica

Timon Leder (Zavod ZVVIKS)

Število udeležencev: do 25

Namen delavnice je prikaz ene od igrač, ki izrabljajo optično prevaro za namen ustvarjanja gibljive slike. Otroci preko fenakistoskopa spoznajo čarobnost animiranega filma. Udeleženci bodo iz kartona in s pomočjo plutovinastega zamaška izdelali okrogli fenakistoskop. Po pogovoru o gibanju žogice med poskakovanjem bodo na obod kroga narisali 10–12 sličic poskakujoče žogice. Ko bodo vanj naredili zareze in skozi njih pogledali v zrcalo, bo žogica magično oživila.

Črka postane beseda, delavnica

Kolja Saksida (Zavod ZVVIKS)

Število udeležencev: do 25

Kako spremeniti črko iz kolaž papirja v besedo? Katere črke so v abecedi? Katere besede se navezujejo na prvo črko? Z vajo bodo udeleženci spoznali osnove animiranega filma, seznanili se bodo s snemanjem pod kamero in se preizkusili v tehniki kolažne animacije. Delavnico je primerna za izvajanje v nižjih razredih osnovne šole.

Dvostranski slikofrc, delavnica

Andreja Goetz (Društvo za izvajanje filmske vzgoje Slon)

Število udeležencev: do 30

Slikofrc je optična igrača, ki učinek gibanja ustvari s knjižico povezanih slik. Te oživijo, če knjižico na hitro prelistamo. Udeleženci bodo spoznali potek izdelave dvostranskega slikofrca, s katerim se ustvari učinek gibanja že z dvema različnima sličicama. Ob izdelavi bodo udeleženci ugotavljali, katero gibanje je mogoče prikazati v dveh stopnjah. Delavnica je primerna za otroke, starejše od treh let.

Kopitljaček za najmlajše, delavnica
Hana Repše (*Društvo za razvoj filmske kulture*)
Število udeležencev: do 25

Spoznajmo osnovo animiranega filma in kolažne animacije s pomočjo lika kopitljačka. S pomočjo premikanja in postopka snemanja sličice za sličico bodo udeleženci dosegli njegovo sprehajanje po zaslonu. Udeleženci ga bodo izrezali iz črnega kartona, namesto sklepov pa dodali razcepke. Kopitljaček je enostaven lik, ki ga lahko izdelajo že predšolski otroci.

Doživljanje in analiza animiranega filma, delavnica
Martina Peštaj (*RTV; otroški in mladinski program*)

Število udeležencev: do 40

Vodeni pogovori z otroki pred ogledom animiranega filma in po njem so najdragocenejša dodana vrednost filmske izkušnje. Predstavljajo preplet vsega: osebne izkušnje, razumevanja filmskih izraznih sredstev in vsebine. Pogovori so odvisni od starosti otrok in tej tudi prilagajamo način pogovarjanja. Pri tem pa je pomembno, da poznamo razvojne značilnosti ciljne skupine in razumemo njen način gledanja in doživljanja animiranih filmov. Na delavnici se bomo posvetili obdobju otroštva in ob ogledu izbranih animiranih filmov preizkusili, kako jih vidimo in doživljamo sami.

»Enak in isti« na drugačen način, delavnica
Timon Leder (*Zavod ZVVIKS*)

Število udeležencev: do 25

Namen delavnice je enostaven prikaz nastajanja animiranih filmov, pri čemer si delimo svoje najljubše predmete. V tehniki piksilacije bodo udeleženci s postopkom snemanja sličico za sličico animirali predmet in sami sebe. Po pogovoru o pojmih isti-enak in moje-tvoje bodo z mentorjevo pomočjo izbrali predmet za slikanje pred fotoaparatom/spletno kamero. Snemali bodo sličico za sličico udeleženca s predmetom, pri čemer se pri vsaki fazi/sliki zamenja udeleženec, predmet pa ostaja isti. Nato se postopek ponovi z novim predmetom ... Rezultat delavnice bo filmček, na katerem bo videti hitro menjajoče se udeležence z enim najljubšim predmetom. Za kratek čas trajanja animiranega filma tako postanemo vsi lastniki vseh najljubših predmetov.

Geometrijska telesa oživijo
Kolja Saksida (*Zavod ZVVIKS*)
Število udeležencev: do 25

Kako plastelin pred kamero oživi? Kako spremenimo rdečo kroglico plastelina v modro? Katera geometrijska telesa poznamo? Udeleženci delavnice bodo kroglico iz plastelina izbrane barve s postopkom slikanja sličice za sličico spremenili v drugo barvo. Seznanili se bodo z osnovami animiranega filma in snemanjem pred kamero ter spoznavali tehniko plastelin. Delavnica je primerna za otroke, starejše od treh let.

Izdelava zoetropa, delavnica
Andreja Goetz (*Društvo za izvajanje filmske vzgoje Slon*)
Število udeležencev: do 30

Udeleženci se bodo seznanili s potekom izdelave zoetropa – kolesa gibljivih podob. Optično igračo sestavlja vrtljiv valj z zarezi na obodu in papirnat trak s serijo 12 različnih risb trakov v notranjosti. Te ob pogledu skozi zareze ob vrtenju oživijo, gibljive podobe pa lahko vidi več gledalcev, ki stojijo okrog valja. Udeleženci bodo tako spoznavali ponavljajoče gibanje v naravi in njegove stopnje, ki jih bomo prikazali s pomočjo dvanajstih različnih risb. Delavnica je primerna za otroke, starejše od osem let.

Kopitljaček za starejše, delavnica
Hana Repše (Društvo za razvoj filmske kulture)
Število udeležencev: do 25

Spoznajmo osnovo animiranega filma in kolažne animacije s pomočjo lika kopitljačka. S pomočjo premikanja in postopka snemanja sličice za sličico bodo udeleženci dosegli njegovo sprehajanje po zaslonu. Udeleženci ga bodo izrezali iz črnega kartona, namesto sklepov pa dodali razcepke. Kopitljaček je enostaven lik, ki ga lahko izdelajo že predšolski otroci, starejša starostna skupina pa ga lahko nadgradi.

Doživljanje in analiza animiranega filma, delavnica
Maja Krajnc (Društvo za širjenje filmske kulture KINO! in Slovenska Kinoteka; Kino-katedra za OŠ in SŠ)

Število udeležencev: do 40

Vodeni pogovori z mladostniki pred ogledom animiranega filma in po njem so najdragocenejša dodana vrednost filmske izkušnje. Predstavljajo preplet vsega: osebne izkušnje, razumevanja filmskih izraznih sredstev in vsebine. Na delavnici se bomo posvetili obdobju mladostnikov, čemur bosta prilagojena tudi pogovor in predavanje, ki bosta pospremila izbrane izseke filmov mojstra japonske različice animacije – animeja Hayaa Miyazakija. Ob teh se bomo preizkusili, kako jih vidimo in doživljamo sami.

Program novejših animiranih filmov domačih avtorjev*

Ob 17.15 uri bo na ogled izbor novejših animiranih filmov domačih avtorjev in filmčkov, nastalih na delavnicah.

**Ogled programa animiranih filmov je za udeležence posveta brezplačen, na voljo pa bodo tudi vstopnice za izven.*